

FIȘA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR: 2024-2025

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2 Facultatea	ISTORIE
1.3 Departamentul	Istorie antică, Arheologie și Istoria Artei
1.4 Domeniul de studii	ISTORIE
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii	Istorie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Religii în Roma antică					
2.2 Titularul cursului		Conf. univ. dr. Florica (Bohîltea) Mihaș					
2.4 An de studiu	III	2.5. Semestru	I	2.6. Tip de evaluare	V	2.7 Regimul disciplinei	Specializare c.opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru alocate activităților didactice)

3.1 Nr. ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 Curs	1	3.3 Seminar	1
3.4 Total ore în planul de învățământ	28	Din care: 3.5 Curs	14	3.6 Seminar	14
Distribuția fondului de timp:					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități:					

NOTĂ: Timpul dedicat activităților didactice, însumat cu timpul de studiu individual = 1 credit x 25 ore

3.7 Total ore studiu individual	47
3.8 Total ore pe semestru	75 (3x25)
3.9 Numărul de credite	3

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	-Capacitatea de a sintetiza și de a organiza informația istorică dobândită din surse primare și secundare. -Precizarea principalelor etape de analiză modernă și contemporană a riturilor, ritualurilor și cultelor practicate în lumea romană -Identificarea trăsăturilor specifice romane în definirea spațiilor sacre, a timpului de ceremonie religioasă, a atitudinilor și comportamentelor de adorare, a ritualismului romanilor -Utilizarea competență a vocabularului de specialitate
Competențe transversale	Capacitatea de exprimare corectă și corectă cu privire la subiecte complexe; Realizarea unor materiale de prezentare care integrează concepte teoretice și informații aplicate.

7. Obiectivele disciplinei

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dobândirea unei grile de analiză a unui fenomen sau fapt religios și a relației cu domeniul politicului
7.2 Obiectivele specifice	- identificarea trăsăturilor definitorii care defineau religiozitatea romanilor - dobândirea metodelor de analiză istorică și religioasă a relației dintre muritori (romani) și lumea divinităților

8. Conținuturi

8.1 Curs		Metode de predare	Observații
1	Sursele studierii manifestărilor religioase romane. Teorii interpretative privind religiozitatea romană	Prelegere, prezentare multimedia, dezbateri	
2	Elemente de vocabular religios. Trăsături generale ale relației dintre religie și evoluția politică în lumea romană	“	
3	Timp sacru. Calendarul liturgic	“	
4	Spațiu sacru: altare, temple, sanctuare	“	
5 (a și b)	Pantheon - caracteristici generale, aspecte evolutive (<u>2 cursuri</u>)	“	
6	Oficanți	“	
7	Ceremonial - elemente constitutive	“	
8	.Rituri și ritualuri militare	“	
9	Rituri agrare	“	
10	Ceremonii de purificare – <i>Lustrationes</i> . Divinația	“	
11	Culte importate din est: misterele eleusine, ceremoniile isiace	“	
12	Politică și religie. Aspecte ale cultului imperial	“	
13	Religie domestică în Roma Antică	“	
Bibliografie selectivă: G. Dumezil, <i>La religion romaine archaïque</i> , Paris, 1966; Idem, <i>Zei suverani ai indo-europenilor</i> , tr. rom P. Creția, București, 1997. Grimal, P., <i>Dicționar de mitologie greacă și romană</i> , tr. rom M. Popescu, București, 2003; R. MacMullen, <i>Paganism in the Roman Empire</i> , Londra, 1981, Rüpke J., <i>Religion of the Romans</i> (ed. 1, <i>Die Religion der Römer</i> , München, 2001), tr. engl., Cambridge, 2007.			
8.2 Seminar		Metode de predare	Observații
1	Autori păgâni – autori creștini – studii de caz	Dezbateri, exerciții individuale și în echipă, expuneri individuale pe teme prestabilite	Discuțiile și dezbaterilor se vor desfășura pe baza paselor din surse primare
2	Întemeierea Romei: legendă-mit-fapt istoric	“	
3	Reforma calendarului lui Iulius Caesar	“	
4	Temple din spațiu provincial – studii de caz	“	
5.a	Capitalizarea politică a zeiței Venus și a postazelor sale	“	
5.b	Mars Ultor în ideologia imperială a Principatului	“	
6.	Vestalele	“	
7	<i>Defixio et imprecationes</i>	“	
8	Triumful militar	“	
9	Scandal și religie în Roma republicană-Bacchanalia (186 a. Chr.)	“	
10	Divinația	“	
11	Scandal și religie în Roma imperială-Elagabalus (214-217p.Chr)	“	
12	Mithras și mithraismul	“	
13	Memorie și morminte – studii de caz	“	
Bibliografie selectivă: Beard Mary et alii, <i>Religions of Rome</i> , 2 vol., Cambridge, 1998 E.M. Orlin, <i>Temples, Religion and Politics in the Roman Republic</i> , Leiden, New York, 1995. Rüpke J., <i>Religion of the Romans</i> (ed. 1, <i>Die Religion der Römer</i> , München, 2001), tr. engl., Cambridge, 2007.			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Tematic cursului este în acord cu nevoile de formare ale tinerilor specialiști din domeniu, așa cum sunt acestea formulate în descriptorii COR și în documentația subiacentă. Competențele vizate sunt relevante pentru instituțiile

de stat și organizațiile private care au responsabilități și activități în domeniu susținerii individualismelor religioase și dialogului interconfesional.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în notă
10.4 Curs	Prezența minimă: Capacitatea de a analiza textele primare și identifica elementele care definesc diferitele atitudini religioase ale romanilor : <i>pietas, fides, pax deorum</i> , analiza documentației vizuale privitoare la organizarea spațiului sacru, a cultelor și a posturilor sacerdotale din lumea romană, a cultelor importate din lumea greco-orientală	Evaluarea scrisă a unui eseu despre un aspect punctual (la alegere) preluat din tematica de curs și de seminar	10% 90%
10.6 Standard minim de performanță:			
Identificarea și expunerea principalelor teorii prezentate în literatura de specialitate privitoare la politeismul roman. Însușirea conceptelor generale ale domeniului religios roman			

Data completării
16.09.2024